Ar pascha wisuschehlīga augsta Keisara wehlescharu.

Makſa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „

Makſa bez peesuhtischanas Rigā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festreenahm nō plkst. 10 sahkot.

Makſa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem, makſa 5 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigā, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawā un burtu-leetuwē pee Petera basnizas.

32. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 8. Sestdeen, 21. februarī. 1887.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigā, pee Petera basnizas.** Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigā un Sarkandaugawā, wehl zitās pilsehtās, kā: **Jehsis:** Grahwel un Peterson k. bodē; **Walmeerā:** E. G. Trey k. bodē; **Walkā:** M. Rudolff un Paulin k. bodēs; **Rujenē:** J. Alksne k. grahm.-bodē; **Limbaschos** D. Uhder k. bodē; **Jelgawā:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodēs; **Bauskā:** J. Beckmann k. grahm.-bodē; **Kuldigā:** Besthorn k. grahm.-bodē; **Wentspilī:** M. Ries k. grahm.-bodē; **Leepajā:** Ukstin k. grahm.-bodē; **Tukumā:** Baumann k. grahm.-bodē; **Talsos:** H. Tow k. grahm.-bodē un bibliotekā un Wolontschewski k. grahmatu-bodē; **Kandawā:** Jaegermann k. weesnizā; **Sabilē:** Ginter kga weesnizā. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Nopeetnis wahrds ihstajā brihdī.

Katra tauta zenschahs pehz sawa garigā un laizigā labuma un winai jazenschahs nepeekususchai, ne-apnikuschai, ja negrib panihkt zitu tautu starpā, ja negrib tahm paklupt pa kahjahm. Prahta attihstiba, gara isglihtiba, isweiziba darbos un eespehjiba mantas sinā, ir tee mehrki, pehz kureem mums wiseem un katram jadsenahs. Schee mehrki apsihmē kodolu tautiskeem zenteeneem un tahds lai ari buhtu muhsejeem. Bet par kahdu zeku lai staigajam, gribedami tuwotees scheem mehrkeem. Keisara taisnajeem likumeem un Deewa swehtajeem bauschleem paklausidami un alasch pehz teem daridami, atradisim ihsto zeku un droschi un nekaweti pa to uz preekschu dosimees, kamehr mums likumiba buhs galwā un tiziba sirdī.

Waldiba ar saweem likumeem un basniza ar deewwahrdeem mums rahda, skolas un raksti mums mahza, kahds tas ihstais zelsch, pa kahdu eedami, nahksim pee zeretā mehrka, nedz noklihsdami uz nezekeem, nedz nomaldidamees besdibenu purwajos. Schaī sinā starp Latweeschu raksteem nostahjuschees pirmajā weetā muhsu laikraksti, muhsu awises.

Apzeredams, ka muhsu awischneezibai pee Latweescheem koti swarigs usdewums, muhsu slawenais tauteetis Brihwsemneeks atkal runajis nopeetnu wahrdu ihstajā brihdī. To winsch teizis sawā rakstā schi gada „Austruma" 2. burtnizā.*)

Newaredami sche atstahstit wisu wina rakstu, peeminesim is ta tikai to, kas sihmejahs uz labu un peeklahjigu satikſmi muhsu awischneezibā. Brihwsemneeks saka:

„Lai nekad mehs nepasemojamees un nepamasinajamees lihdz rupjeem gahnekkeem, lihdz personigahm goda laupischanahm! Lai nekad muhsu mehli un spalwa newada tas kaunais eekschkigais tahrps, kas netauj apmeerinatees muhsu aistiktai godkahribai, kas dihda muhs naidigi atreebtees sawam lihdstauteetim, no kura juhtamees eewainoti! Scho tahrpu sinamā laikā un weetā sawaldsinadami, mehs daschu labu reisu pastrahdasim to wislabako, wisslawenako darbu. — — Awisēs un beedribās runajot, mums ihpaschi deretu eewehrot Anglus, kuri tura par nepeeklahjigu, raksteem waj (swarigās sapulzēs) mutes wahrdeem kahdam pretojotees, daudz minet pretineeka wahrdu. Angleem peeteek sawas domas leetigi un gaischi peerahdit par pateesahm, pretineeka personu atstaht pawisam neminetu, wahrdā nesauktu. Pee tahdas brangas teizamas kahrtibas turotees, war daudz ko pahrspreest, war jo asi un spihdoschi iswizinat sawu gara sobenu, ne-aiskerot neweena personigi. Domu karam nobeidsotees, pretineeki war draudsigi, bez launa prahta, sneegt zits zitam roku, war ahtraki weens otru pahrleezinat, war ahtraki kopā pastrahdat ihsti teizamu, tautisku darbu. — — Bet warbuht, ka dascham „lepnee" Angli leekahs preeksch Latweescheem par tahleem un par augsteem. Nu, tad lai eewehrojam jel muhsu paschu Baltijas Wahzeeschus. Wineem labi daudz deenas awischu, trihs pat muhsu wezajā Rigā. Kas nesin, ka ari Baltijas Wahzu awises stipri ween spaida un kairina sawstarpiga konkurenzija, ka katra no tahm ari kahrot kahrotu wairak nehmeju, leelaku mantigu labumu, leelaku godu. Bet kà isturahs Baltijas Wahzu awises sawā starpā? No sawstarpigeem kildu un apsmeeklu raksteem, no personigahm goda laupischanahm, ihpaschi no aplamibahm, zaur kureahm zeestu Baltijas Wahzeeschu wispahrigais labums un gods — ne jaudas, ne wehsts!!! Waj ta naw tahda preekschsihme, kuru eewehrojot mums daschreis janosarkst no galwas lihdz papehscheem. Waj tad teescham Latweeschu tautai wehl ilgi buhs jagaida, kamehr daschi Latweeschu awischneeki ar wiseem uniwersitetes waj zitadeem diplomeem kabatā, galigi nahks pee tahdas isglihtibas un politiskas attihstibas, kahda pat muhsu wehsturigeem pretineekeem?! Un Latweeschu tauta gaida...

Jt sewischki tagad, kur jauni laiki, jaunu laiku straume muhs mudinat mudina pahrdomat un saprahtotees daschās jo swarigās, jo nopeetnās leetās, sewischki tagad deretu mums, zik spehjams, tuwinatees sawos atklahtos raksta un mutes wahrdos sihmetai kahrtibai, kahdu mehs eewehrojam pee dascheem zittauteescheem. Muhsu tauta dsihwo ne-Latweeschu starpā. Daschi no mums skatahs ar drusku leelaku labprahtibu uz weenu pusi, daschi warbuht uz otru. Ta ir nopeetna, zeeniga leeta, kahda naw nizinama, ja tik ta pee weeneem un otreem atbalstahs uz pateesu, dsikaku pahrleezinaschanos uz sirsnigu tautas un tehwijas mihlestibu. Paregi, praweeschi, nemaldigee pahwesti mehs jaw neweens negribam buht, jebschu mums peenahkahs wihrischki aisstahwet to, eeksch ka mehs redsam sawas tautas tagadejo un nahkoscho laimi un swehtibu. Jo nopeetnaki muhsu laiki, jo nopeetnaki lai esam paschi. Un kà ihsteni nopeetneem tautas mihkotajeem, mums, man leekahs, jo stipri ja-eewehro diwas leetas, sihmejotees uz pirmit mineto labprahtibu, kas weeneem no mums warbuht stipraki teezahs uz weenu pusi, otreem — uz otru. Pirmkahrt: schai labprahtibai ja-istaisa pee katra ihstena Latweescha tikai masa daka no tahs leelās karstās mihlestibas, kas lai muhsu sirdis nemitedamahs degtu preeksch muhsu paschu tautas. Un otrkahrt: pee wisas domu starpibas, kas, kà leekahs, nenowehrschami rodahs un rasees muhsu paschu tauteeschu pulkā minetās labprahtibas sinā pret scho waj to ne-Latweeschu pusi, lai nekad weens pret otru kaisligi nekeramees, pee tahdeem nezeenigeem, nahwigeem eerotscheem, kahdi par peemehru kaunprahtiga denunziazija, netihri meli, personiskas goda laupischanas. Glihtums un zeeniba lai pahrwalda muhsu tautiskos zenteenus! Lai muhsu sinamā sirds wisā sawā karstumā muhscham gaischi un zeeschi sajuht tahs robeschas, lihdz kureahm sawos atklahtos darbos un wahrdos drihkstam eet, drihkstam eet bez launa un grehka pret muhsu tautu un wisu labako, godigo zilwezi! Ja mehs zesti un usmanigi turesimees schinis robeschās, tad muhsu domu daschadiba par to, kas wairak bihstams, kam wairak ustizet, nebuhs muhsu tautiskeem zenteeneem nebuht par launu, bet daschā sinā pat par labu."

Tik tahlu Brihwsemneeks. Mehs no sawas puses wehl peespraustum sekoschus wahrdus: Sawā attihstibas gaitā uz preekschu dodamees, weenmehr staigasim pa zeka widu, jo muhsu sentschi jaw sazija: „Gods eet pa zeka widu, negods pa zeka malu."

Pa zeku eedami, nekad ne-aismirsisim, ka katram zekam diwi grahwji, kur eekrihtam, kad malai par daudz tuwojamees; bet no weena grahwja mukdami, lai ne-aismuhkam uz otru pusi par tahlu, kur ari war eekrist un beigās isnahk: no grahwja behgdami, lai ne-eeskrejam grahwī. Zeka widus katram prahtigam zeka gahjejam ja-eewehro.

Politikas pahrskats.

Wahzijas zelschanas isnahkumi, zik tahlu tee tagad sinami, bija schahdi: Pawisamwalsts weetneeku ir eezelami 397, no kureem eezelti 336 un wehl pahrwehlami jeb pa otru reisu zekami 61. Eezeltee 336 walstsweetneeki, kà „Nat. Ztg." sino, pehz sawahm partijahm noschkirahs tahdos skaitlos: konserwatiwas partijas 72, (scho starpā atronahs Dr. Bekels, kas apsihmets par „antisemitu" jeb Schihdu pretineeku), brihwkonserwatiwas (walsts) partijas 33, nazionalliberalas partijas 90, liberalu 2 preeksch septinata, bez partijas apsihmeschanas, zentruma partijas 91, Welfu partijas 2, Poku partijas 12, Elsafas-Lotringu pretojoschahs partijas 15, Dahnu partijas 1, Wahzu brihwprahtigo partijas 12 un sozialdemokratu partijas 6.

Pahrwehleschana preeksch mineteem 61 walstsweetneekeem nolikta uz scho treschdeenu, kuru isnahkums tagad (zeturtdeenu) wehl naw sinams, tapehz ka zetortā deenā pehz notikuschas zelschanas tiks isnahkums issludinats.

Ka Elsasā un Lotringos wisi 15 walstsweetneeki eezelti tahdi, kas peeder pee pretojoschahs partijas, gan nebija Wahzijā sagaidijuschi. Kahda Wahzu awise schahdu zelschanas isnahkumu isskaidro tà: ka is pretojoschas partijas eezelti wisi 15 walstsweetneeki isskaidrojahs masak zaur naidu pret Wahzijas waldibu, bet wairak zaur bailehm no Franzijas, kas karam iszekotees un minetā pawalstes eebruhkot, waretu par to atceebtees.

Wahzu brihwprahtigo partijai pee schihm zelschanahm koti plahni isgahjis, winas eezelto walstsweetneeku skaitlis naw ne tik leels isnahzis, ka waretu no sewis ween pasneegt preekschlikumu.

Sihmejotees uz ultramontanu tagadejahm domahm, ir apsihmigi schahdi wahrdi: „Mums ar padewibas un godibas juhtahm jasuhta koti wajadsigs luhgums uz Romu, lai pahwests jaunajam basnizas politisko likumu preekschlikumam leegtu sawu peekrischanu. Mehs scho luhgumu ne-issazitum, ja nebuhtum pahrleezinati, ka pahwesta tehws to atraidihs." Kahda Wahzijas awise, uz schahdeem wahrdeem atbildedama, raksta, ka sche notizis no katoku puses pahrpratums zaur kahdu Berlines sinojumu, kas nodrukats kahdā Romas awisē („Moniteur de Rome"). Sinotajs naw preekschlikumu pareisi sapratis un tapehz greisi sinojis, zaur ko lasitaji nahkuschi pee greisa spreeduma. Wispahri eewehrots, ka pahwests beidsamā laikā redsami nopuhlahs, lai Wahzijas keisaram un Bismarkam waretu istapt jeb pa prahtam darit. Tagad atkal esot gaidams kahds raksts no pahwesta, kurā winsch katoleem peekodinaschot, lai tee nepabalstot sozialdemokratus.

Franzija. Schinis deenās is Ajatscho pilsehtas atnahza telegrama, ka Bonapartistu partija Korsikas salā mehginajuse isrihkot dumpi; diwas kompanijas (rottas) saldatu tikuschas aissuhtitas uz Sartenu, kur Bonapartists Leandri's ar kahdu pulku apbrunotu nemeerneeku nonahzis. Tik tahlu telegrama. Parises awises par scho leetu wehl sino schà: Jaw isgahjuschā nedelā ispaudahs walodas, ka Korsikā sagatawojotees dumpis, kura wadischanu usnehmis jaw minetais Leandri's. Schis Leandri's, adwokats un kahdas Korsikas awises wirsredaktors, bija personisku usbrukumu dehl pret Sartenas teesas presidentu noteesats uz 6 mehnescheem zeetuma strahpes, bet zeetuma sodam bija isbehdsis, eepreekschu wehl islaisdams usaizinajumu uz dumpja zelschanu. Zik paredsams, tad Leandri's schim brihscham usturotees Sartenas eezirkni; tapat ari israhdahs par pateesu, ka winam kahdi simts wihru peebeedrojuschees. Kahdi schahweeni esot tikuschi isschauti uz teesas-pili jeb justizes palastu, bet schee schahweeni mas ko istrauzejuschi laudis, kas ar tahdahm leetahm deesgan apraduschi. Pilī atrada 6 lodes, kurahm bija sihmite ar schahdeem wahrdeem: „atgahdinajums bez makſas".

Franzijas tautas weetneeku sapulzē Bojè un Pasi eesneedsa preekschlikumu par atbrunoschanu. Schis preekschlikums tika nodots kommisijai preeksch tahlakas isspreeschanas. Kommisija jaw sawu pahrspreedumu sarakstijuse un tas tikschot schinis deenās tautas weetneeku sapulzē pahr-

*) „Waj diwas deenas awises war pastahwet Latweescheem?"

Feletons.

Kalki mehsloschanai.

(No Th. Weicherta).

Skaidri kalki sastahw is $56_{,4}$ dalahm kalku semes un $43_{,6}$ ogļu skahbes. Leelaka daļa kalku schkiras ari wehl satur bez ogļu skahbas kalku semes, wairak jeb masak klints semi (Kieselerde), Alona semi, dselsš- un mangan-oksidu, sahli un wehl zitas dalas.

Kalki, ar apdomu leetoti, spehzigi mehslo un labus augļus atnesš. Mehsloschanai wajaga leetot nupat kà atdsesetus, labi pulwerisetus kalkus; jo nupat kà atdsesetee kalki wegetabiliskās atleekas un humus ogli sadala, rada humus skahbi, kalis, natrons un slahpeklis top walinats un augeem usturas weelas pee-eetamas.

Kalki peepalihdz gaisam dselsš- un mangan-oksidulu peewilkt, zaur ko augeem wairs neskahdigais dselsš- un mangan-oksids ronahs. Wisi sadalijumi un saistijumi, kuri zaur kalkeem raduschees, ir ar elektriziteti saweenoti, zaur ko semes darboschanahs teek zaur kalkoschanu pawairota.

Sehrskahba dselsš- un sehrskahba alona seme, zaur kalkeem par sehrskahbu gipsi saweenotas, augeem wairs naw skahdigas. Zeetās grunts semes teek zaur kalkoschanu irdenakas, jo kalki wairak uhdena spehj eenemt un saturet; tadehl stiprakahm grunts semehm ari war wairak kalku pasneegt. Kalki isnihzina nesahles un suhnu un noleeta daudz skahdigus tahrpus un kukainus. Kalkotā tihrumā labiba daudz ahtraki eenahkahs, augi ir spehzigaki un weldrī nesakriht.

Ari kalkoschana, kad tihrumā mas humus skahbes atronahs, war augeem skahdiga buht; jo zaur daudzreisigu kalkoschanu, kad mas kuhts mehslu ir, top semei wisas humus weelas nowilktas. Naw ari labi, ka ar kuhts mehsleem un kalkeem reisā mehslo, jo zaur kalkeem kuhts mehsleem amoniaks isgaiso.

Slapjā semē kalki koti mas atmaksajahs, turpreti plehsuma semē koti labi. Kweescheem, rudseem, meescheem, ausahm, sirneem, lehzahm un kartupeleem, ir kalkoschana, wiswairak saskahbuschā semē, no nenoteizama labuma, turpreti lineem skahdiga.

Laukus war ik 9. jeb 12. gadā kalkot un uz puhra-weetu 10 lihdz 15 pudus isseht; plehsumā war wairak seht, jo tur wairak humus un dselsš- un mangan-oksiduls atronahs. Kalkus war weenus paschus jeb ar pelneem un truhdu semi isseht. Pelni mehsloschanas-spehju stipri pawairo, jo wini satur mineralskus kermenus, kuri augu usturai ir wajadsigi.

Kalkoschanai ari janoteek sausā un beswehja laikā; jo kad kalkojot leetus usnahktu, tad zaur uhdena semes un kalka saweenoschanos rodahs mertels; bet turpreti, kad kalki ir ee-ezeti un ee-arti, ar semi labi samaisiti, tad leetus tikai ir no labuma. Kalkot wajaga 3 lihdz 4 nedelas preeksch sehschanas.

Dakstinu jumtu strihkeschanai war labu merteli sagatawot, kad nem 1 muzu kalku, 2 muzas labas asas grants, to ar uhdeni labi kreetni samaisa un 2 stopi akmena ogļu darwas peelej un tikmehr maisa, kamehr naw saweenojees. Ar schahdeem kalkeem aisstrihkets jumts daudz ilgaki pastahw, jo kalki ar darwu saweenojuschees, rada asfaltam lihdzigu masi. Pats esmu tahdu jumta strihkejumu redsejis, winsch naw daudz dahrgaks un nedz salā, nedz karstumā nesasprehgà; tadehl waru ar labu apsinu katram ehkas buhwetajam eeteikt scho kalku sagatawojumu.

Par mahju-lopu slimibahm.

(No Th. Weicherta).

Puwuma drudsis.

Slimibai eestahjotees ronahs aukstumi, tad pawairots karstums, wiswairak mute un ausis ir karstas, turpreti zitas meesas dalas, wiswairak ziskas, stipri aukstas. Slimais ir koti gurdens, wisa kustescharahs ir bessphehziga, kahjas knapi no semes pazet; azis, ausis un asti slimais mas un koti weenaldsigi kustina. Slahpes un ehstgriba nebuht naw; pulkstenischu gahjeens ir 80—100 un wairak reises minutē (weselam 38—40 reis); sirds stipri pukst, asinis nesareet un atschkir daudz uhdena, wirs kura salgani-sila plehwite nostahjahs. Dwaschoschana ir auksta un pawairota un brihscheem klepo. Iskahrnijumi ir mihksti, glotaini un smirdoschi.

Slimibai wairojotees, sirds un pulkstenischu siteeni ari stipri wairojahs. Zaur nahschu aispampschanu teek dwaschoschana gruhta un aissmakuse. Pa nahsim tek smirdoschi asinaini krehpuki. Wisa slimā lopa apkahrtne ir neschehligi smirdoscha; kermens ir auksts un spalwas koti weegli iseet. Sirgs ir pawisam nejuhtigs un guļ, ne-

spreests. Schinî rakstâ starp ziteem wahrdeem atrodotees ari schahdi: Wisi ustizamee gari sina, ka Franzija grib meeru; bet kad ar wisahm puhlehm mums ne-isdotos kara breesmas nowehrst, tad sawas labàs taisnibas apsinâ un pakauschanâ uf muhsu kareiwjeem un wadoneem esam pahrleezinati, ka wisi labee Franzuschi ari breesmahm nahkot buhs weenprahtigi. Jf schahdeem eemesleem kommisija leek preekschâ, ka augschejais preekschlikums atraidams.

Par Franziju runajot, wehl japeemin, ka tur bija semes trihzeschana, kas deesgan leelu postu padarijuse. Tà par peemehru no Mentones teek no pulksten 5 un 50 minutes rihtâ (11. februarî) tà rakstits: Stiprais semes gruhdeens, kas wisus namus satrihzinaja, wilkahs gandrihf kahdas 15 sekundas. Pilsehtas kwartalis starp Kareres un Borigas upehm wiswairak zeetis. Wisi nami tur dabuja plihsumus, skursteni apkrita, namôs wiss apgahsees un pa dakai sadausijees, logu ruhtis un speegeli saplihsa. Starp zitahm ehkahm ari sagruwa pasta un telegrafa ehkas ar wiseem aparateem. Kad pirmais gruhdeens notikahs, tad wisi zilweki, seeweetes pusapgehrbuschahs, muka uf klaju lauku. Slimneeki tika aisnesti pee juhrmalas. Ap pulksten 6 un 15 minutehm nahza jauns semes trihzejums. Muhru stuhri sahka eegruht. Dsirdeja tikai waimanaschanu un kleegschanu, kas nahza no eewainoteem waj no tahdeem zilwekeem, kas no bailehm bija pahrnemti. Pehz pullsten 8 palika meerigaki, bet wehlak nahza wehl weens gruhdeens. 50 zilweki eewainoti, no kureem 6 dabujuschi nahwigas bruhzes.

Semes trihzeschana ari aisnehmuse augschas Italiju un Korsikas salu.

Diano-Marinas pilsehtinâ wairak neka 600 zilweku tika no muhreem, kas sagahsahs, waj nu eewainoti, waj ari nonahweti. Kahdâ namâ patlaban danzoja, kad semes trihzeschana usnahza un tos apklahja ar sagruhstoschahs nama drupahm. Bajardo draudsê notika schahda nelaime: basniza sagruwa, kad turpat bija Deewa kalposchana un kahdi 300 zilweku eekschâ. Wisi atrada sawu nahwi. Kastelarâ ari basniza sagruwuse, kur 50 zilweku tikuschi nonahweti.

Italija. Kà Italeeschu awises sino, tad Italeeschi to wineem pa to starpu atlikuscho meera laiku Masauas preekschâ preeksch tam isleetajuschi, lai sawas skanstes zaur tahlakeem darbeem apstiprinatu. Ihpaschi tas zaur tam notizis, ka wini Archikâ nostahdija jaunus leelgabalneekus un trihs kompanijas saldatu. Kara-leetu ministris pawehleja, ka to trihs isnihzinato kompaniju weetâ tiktu aprila mehnesî jaunas sastahditas. Italijas kara-leetu awise, kas kara-leetu ministerijai tuwu stahw, aisstahw generali Schenè, kas ir Masauas kommandants un Italeeschu kara-pulku wirswadonis, kuri stahw pee Sarkanas juhras krasta.

Beigâs wehl peeleekam sinu no Romas, ka kardinal-sekretars Jakobini schinîs deenâs miris.

Belgija. Angku awise „Standard" apgalwo, ka starp Wahziju un Belgiju esot noslehgts slepens lihgums, pehz kura Wahzija esot apsolijuse Belgijai sawu palihdsibu, ja Frantschu kara-pulki kara-laikâ mehginatu aiskahrt Belgijas robeschas. Schi Anglu sina neleekahs wisai tizama.

Bulgarija. Londones awises raksta, ka Kreewu waldiba paleekot pee tam, usstahdit Mingrelijas knasu par Bulgarijas trona kandidatu.

Turzija. Turku waldiba beigusse sarunas ar Zankowu, isskaidrodama, ka wina preekschlikumi Bulgaru jautajumâ ne-esot iswedami zauri. Drusziu wehlak Turku waldiba zaur saweem suhtneem likuse pasinot leelwalstim, ka wina tagad atsakotees no katras atbildibas par tagadejo Bulgaru krihsi un tahs gaidameem isnahkumeem.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahja Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Donas kasaku semes mums raksta: Kad lihds schim ihsti no muhsu puses, no Swaigsnites un Taurupes kolonijahm Donas kasaku semê, nawa laikrakstôs nekahdas sinas par pagahjuschu un scho gadu, tad eebroschinos „Mahjas Weesa" zeen. lasitajeem sche pasneegt kahdas rindinas. Pagahjuschà wasara mums bij ihsti augliga, wisa labiba labi isdewahs: kweeschi, kas wiswairak te teek sehti, isdewa 5 lihds 10 tschetwertu no desetinas; meeschi 10 lihds 12 tschetwertu; ausas 12 lihds 15 tschetwertu; linu sehklas 3 lihds 5 tschetwertu un rudsi 5 lihds 10 tschetwertu. Zenas bija schahdas: kweescheem 100 lihds 120 kap. pudâ, meescheem 53 lihds 55 kap. pudâ, ausahm 50 kap., rudseem 70 kap. un linu sehklahm 120 lihds 150 kap. pudâ.

Ihsts seemas saltums mums eesahkahs 29. dezembrî un pirmais sneegs eesahka snigt 11. janwarî; bet tagad pawisam slikts ragawu zelsch mas sneega dehl. — Pa seemas swehtkeem mums bija jauks laiks, sauss, skaidris un silts, seemas sehjumi un sahlite sali.

Kopiga sadsihwe muhsu kolonijâs pastahwejuse tahda: Par abahm kolonijahm ir eetaisita biblioteka, kas pastahw jaw no augusta mehnescha otro gadu un grahmatu jaw ir par kahdeem 150 rbl. un arweenu wehl teek peegahdatas klaht no eenahkumeem no teatra israhdijumeem, kas kopigi teek isrihkoti. Pehrnâ gadâ Swaigsnitê trihs reisas teatri spehleja; Taurupê telpu truhkuma dehl netika ne reisu spehlets. Dseedaschanas beedriba ari par abahm kolonijahm dibinata un pastahw jaw zetortu gadu un teek wadita ar leelu uzsihtibu no abu koloniju skolotajeem. Otrajôs seemas swehtkôs p. g. Taurupes skolâ isrihkoja konzertu ar jauktu kori uf tschetrahm balsim. Schi gada otrajâ leeldeenâ Swaigsnitê tiks isrihkots basars un pehz tam teatris; tapat otrajôs wasaras swehtkôs buhs Taurupê basars un teatris. No abu koloniju isrihkojumu eenahkumeem grib Swaigsnitê dibinat beedribas mahju. Taganrogas mahzitajs par gadu reis brauz uf Taurupi deewwahrdus turet un isdarit zitas, winam peederigas darischanas. Ar kahdeem Swaigsnites eedsihwotajeem mahzitajs agrakôs gadôs sanaidojees un par to uf Swaigsniti nebrauz, tà tad puspeekta goda ziti Swaigsneneeschi peedalijuschees pee Taurupes, un kahdi jaw ir palikuschi par baptisteem.

Laikrakstus par abahm kolonijahm mehs lasam: 5 eksemplarus „Mahjas Weesi", 3 eks. „Baltijas Wehstnesi", 3 eks. „Deenas Lapu", 3 eks. „Balsi", 3 eks. „Rotu", 1 eks. „Latw. Awises", 1 eks. „Austrumu" un 3 eks. Kreewu awises.

6. februarî 1887. g. M. Sumurs.

No Plozkas mums raksta: 1. februara wakarâ sch. g. notika negehliga slepkawiba. Kahdam, kahdas 10 werstes no pilsehtas dsihwodamam unterofizeerim rotas komandeeris bija eedewis daschu pilsehtâ dsihwodamu saldatu 2 mehneschu loni, kahdus 3 rbl., lai winsch tos atdotu winas ihpaschneekeem. Augschâ minetais unterofizeeris to naudu sanehmis, aisgahjis uf pilsehtu, lai to atdotu, kam peenahkahs. Aiseedams pilsehtâ, eegahjis kahdâ dsehreenu pahrdotawâ un eesahzis sihwo baudit. Tikmehr dsehris, kamehr wairs naw neka atjehdsees un palizis pee galda snauschot. Taî brihdî ari weens zits rotas saldats, winam pasihstams, eegahjis taî paschâ dsehreenu pahrdotawâ. Redsedams sawu pasihstamu peedsehruschu pee galda snauschot, usmudinajis, lai zelotees augschâ un ejot uf mahjahm. Unterofizeeris no dsehruma snaudeena usmosdamees prasijis schim, lai padodot kahdu glahsi uhdens, ko nodsertees. Schis tuhlin paprasijis dsehreenu pahrdewejam glahsi uhdens un to peenesis. Unterofizeeris, glahsi uhdens isdsehris, tuhlin no kabatas israwis nasi un eeduhris ar to sawam pasihstamam kruhtîs. Sadurtais tik wehl eesauzees: „kereet, kereet, winsch mani saduhra" un tuhlin pakritis uf muti. Slepkawa tuhlin isskrehjis uf eelu, nasi nosweedis un sahzis behgt, bet tuhlin no gorodowojeem tizis sanemts un apzeetinats. Sadurtais tizis aiswests uf slimnizu, kurâ pehz ihsa brihscha nomiris. Pehz lihka usgreeschanas no dakteereem tizis atrasts, ka duhreens bija trahpijis sirdi. — Sinams slepkawa sanems sawu pelnito algu. Slepkawibas eemeslis naw sinams. Domajams, ka to tik weenigi buhs padarijis brandwihns. P. Pahwuls.

Plozkâ, 10. februarî 1887. gadâ.

No Pinkeneescheem un Beberbekescheem mums raksta: Schoreis sinoschu par naudas rakschanu, ar kahdu pee mums nodarbojahs kahds 70 gadus wezs wihrs. Preeksch naudas paregoschanas un rakschanas winsch eemantojis brihnum mahkfligu eerozi, tà saukto indschirotu jeb naudas rihksti, jo schis eerozis parahdot, kur gulot aprakta kahda wezu laiku paglabata sudraba waj selta nauda. Winsch pat ari sinot stahstit, zik tur tahs naudas esot, waj wina laba jeb launa, kas winu eelizis, kuru warot isnemt un kuru newarot isnemt, kahdi gari winu apsargajot un beidsot ar kahdu zilweku kopâ ta isnemama. Kahdu atgadijumu, kas uf naudas rakschanu sihmejahs, sche gribu atstahstit. Kahdus 50 gadus atpakaf, kà dsird laudis runajam, esot pee mums Puhzes mahjâ dsihwojis kahds sihkstulis, kas kahdu seeku balto rublu bija sakrahjis un preeksch sawas mirschanas leelako daku paslehpis, bet nesin kur. Isgahjuschâ nowembra mehnesî augscham minetais wezais naudas paregis nonahk darischanâs pee muhsu P. saimneeka. Abi sahk runat par paslehpto naudu. Wezais klusu eetschuksts saimneekam ausîs: „Waj sinat, sche pat juhsu kambarî apaksch grihdas ir nauda." — „Es jaw ari to domaju," saimneeks atteiz, „bet kà tad juhs to sinat?" — „Arè!" paregis saka, uf sawu eerozi rahdidams, „man jaw ir eerozis, kas to rahda." — „Nu, tad tik janem ahrâ!" saimneeks eesauzahs. — „Schoreis wehl ne!" paregis atteiz, „man wehl weena eerotscha wajaga, tapehz lai paleek wehl kahdas deenas."

Saimneeks, pehz naudas kahrigs, newar ilgi gaidit, sahk pats raknat un ar eesmu bakstit, bet neka ne-atrod. Pehz kahdahm deenahm atnahk ihstais razejs. Norunà, naudu uf pusi dalit, bet saimneeks no razeja pagehreja, lai 5 rbl. saloga eeleekot par droschibu. Kad nu razejam tik daudz naudas nebija klaht, tad sawu pulkstena kehdi eelika par salogu. Razejs eesahka sawu darbu, atnehma grihdu, sahka rakt un ar eesmu bakstit, bet tawu brihnumu! semi atrada israknatu un ar eesmu isbakstitu. „Kam jums to wajadseja darit," razejs eesauzahs, „jums nebija wehlets to isnemt, juhs bakstidami, naudu par tahlu esat aisbakstijuschi."

Saimneeks uf to atbild: „es pagehru no jums par daritu skahdi, ka esat grihdu salaususchi, 5 rublus."

Razejam nebija naudas ko samaksat, tà tad kehdi bij ja-atstahj saimneekam, lai gan sazija, ka saimneeks pats ar sawu bakstischanu naudu aisbakstijis projam. Pee schihs reisas gribu peeminet, ka minetais naudas paregis pee mums senak dsihwoja, bet tagad usturahs Rigâ, tikai wasarâ isnahk pee mums naudu paregot un rakt.

Beigâs wehl peespraudischu kahdu ihsu sinu: 6. februara naktî saimneekam Jehkabam Plugim is staka diwkahju wilki aisnesuschi 5 nedetas wezu telu projam. Sneega nebij, wilkeem pehdas newareja dsiht.

11. februarî 1887. gadâ. Sinotajs.

No Kaugureescheem mums raksta: Lai gan mahutiziba eet uf beigahm un teek no jaunaka laika sagrausta, tad tomehr wehl gluschi naw beigusehs, kà to peerahda schis atgadijums: K. mahjâs dsihwodama jaunawa bija sewim isredsejusees Tschiganeeti par bruhtganu nolehmeju. Tas notizis schà: Minetâ mahjâ eenahkuse Tschiganeete un sahkuse sawu mahkslu isleetat sihleschanâ pee daschahm wezenehm un ar sawu parega mehli krahwuse tahdus laimibas wahrdus wezenehm ausîs, ka waj no preeka gaisâ jalez — un kà tad nè, kad wehl daschus wahrdus no pagahjibas laimejahs isteikt, kas ir tihra pateesiba. Tà tad muhsu jaunawa ari leekahs sihlet (sinams slepeni) un ar apdomibu saleek teikumus aiz auss, kurus Tschiganeete, kà pate wehlak isteikuse, esot schai tik nopeetni schahdâ preekschâ tehlojuse: „Mihlà jaunkundsit, tew ir diwi bruhtgani, weens kalpa puisis un otris saimneeka dehls, bet pehdejo wari dabut, un par to es gahdaschu, ja man tik strihpainu deki doši, kursch uf tawu gultu atrodahs; otrkahrt tew wehl jadod wisi tawi gultas deki un swehtdeenas kleites. Lai leeta ihsti isdodahs, man tahs kleites ja-aisnes uf krustzeleem, pehz tam tad atkal es pate mahjâs pahrnesischu un tizi droschi, ka saimneeks buhs rokâ. Ja tu nu esi uf to," tà Tschiganeete turpinajuse, „tad nones wisas peeminetàs mantas uf krogu (atrodahs pus wersti no mahjas), tur wakarâ es tewi sagaidischu." Meerigi, kà nekas nebuhtu notizis, wakarâ jaunawa atgehrbusehs isejamâ kleitê, pusotri sahbaki kahjâs un peeteikuse otrai meitai, lai nu noleekot wakarinu galdu, eekam wina pahrnahkschot, winai ja-iseetot drusku uf lauku. Otra meita, eemesla nesinadama, atlaiduse, lai nu ar eetot, gan jaw nu schi apkopschot, kas buhschot wajadsigs. Tà tad muhsu jaunawa aisgahjuse krogâ, kur, kà jaw norunats, Tschiganeete sagaidijuse. Tà muhsu jaunawa kà apstulbota atdewuse sawas mantas, kuras lihds nesuse, tad wehl nowilkusi kleitas un kamaschas un tad puskaila ar kaloschahm pahrgahjuse mahjâs. Tik dsili mahutizibâ krituse jaunawa naw agrak atskahrtusehs, eekam mahjneeki to kreetni isiinzinajuschi un tad isteikuse, kà tas wiss notizis. Mantas, kuras Tschiganeete aisnesuse, pa dakai esot rokâ, tadehl ka drihsumâ pakal dsinuschees, bet zitas esot Tschiganu nagôs.

13. februarî 1887. gadâ. Kannaudu Peteris.

No Baldones mums raksta: februaris jaw pusê, laiks ahtreem soleem dodahs uf preekschu. Katris kustahs un eet, strahdà un puhlejahs, gribedams sawas isdoschanas zaur eenehmumeem pildit, sewi un sawu familiju usturet un wisas wajadsibas apgahdat. Bet kà tad to wisu lai pilda un apgahdà? Seemas naw, braukschana, no kam dascheem pat pa leelakai dakai pelna un deenischka maise atleza, ir jaturpina ar rateem. Zik daschs jaw sehrojahs, ka buhschot pehdigo riteni falaust uf zeetà zeka; bet ko darit, ja-eet, japuhlejahs, jarihkojahs, jo sakams wahrds mahza, ka „rokas klehpî nepelna maisi".

15. februarî 1886. gadâ.

Bahlinu Jahnis.

Eekschsemes sinas.

Widsemes gubernatora kungs, uf 1876. gadâ isdoto likumu krahjuma, par wisp. gub. eest., 2. sehjas I. dakas 77. art. pamata 7. februarî sch. g. eezehlis Warschawas wirspolizijmeistara palihgu, kolegiju rahtu Wlasowsku par Rigas wezako polizijmeistaru.

Uf Widsemes kameralpalata nolehmumu no 12. dezembra 1886 g. gubernas sekretara dehls Karls Oskars Schulzs peenemts par 2. kategorijas kanzelejas ofiziantu Rigas gubernas renteja no 1. dezembra 1886. (Widz. gub. Aw.)

Widsemes kontroles palatas pahrwaldneeks K. N. Solowjews, kà „Rischsk. Wehstn." sino, eezelts par Keisareenes Marijas wirskontroleera palihgu.

No Widsemes. Widsemneeki preezajahs, ka sen gaiditais dselszelsch drihs buhs gataws, jo redz pat seemas laikâ schur tur uf lihnijas pee semes darbeem un tiltu buhwes strahdajam. Tas preeks, ka buhwlaikâ laba pelna atleeks, kuwa schini gruhtâ gadâ wisai wajadsiga, daudz weetâs pahr-

---

waredams pazeltees. Kad puwuma drudsis scho pakahpeenu sasneedsis, ir winsch arweenu nahwigs.

Pa leelakai dakai wezi un bessspehzigi lopi ar scho slimibu sirgst; ari pahrleeziga nodarbinaschana un slikts ehdamais ir scho slimibu zehloni, bet galwenakee zehloni ir galwas eenahschi un ehdajs.

Pee schihs slimibas dseedeschanas wajaga leetas prateju paligâ saukt.

Kruhschu un plauschu aisdegschanahs.

Kruhschu un plauschu aisdegschanahs ir wisbeeschaki preekschâ nahkoschahs eekschkigahs slimibas; winas ari ir weegli pasihstamas. Ar winahm trekni no 4 lihds 10 gadus wezi sirgi saslimst. Daschu reis slimibas bes kahdeem manameem zehloneem parahdahs, bet pa leelakai dakai slimibas zehloni ir temperaturas mainischanahs, saswihduscha sirga dsirdinaschana jeb peldinaschana, skahdigu gahsu eedwaschoschana, jeb kad zaur sahlu eedoschanu sirgs aisrijahs. Ari ahrigi mechaniski eespaidi ir slimibas zehloni, par peemehru ilksu gruhdeeni, spehreeni pa kruhtim un lihdsigi atgadijumi.

Daschu reis slimiba peepeschi, drudschodama, daschu reis nemanama eestahjahs. Sirgs daschas deenas klepo, ir behdigs un noguris, loti smagi un ahtri dwascho, bet wehl ehd; bet kad slimiba jaw pilnâ spehkâ, tad ta wairs naw pahrgrosama. Wisleelakà azis krihtoschà ahrigà sihme ir ta: par daudz apgruhtinatà dwaschoschana; ribas un tukschumi sirgam ahtri plehschahs un sawadi zilajahs un nahsis plaschi atplehstas. Elpu wilzeeni uf 20—40 reis minutê wairojuschees (wesalam 10—12 reis minutê). Brihscheem eeronahs ihss, bessspehzigs un sahpigs klepus. Otrà nemaldinoschà sihme ir drudsis; pulkstenischi jaw uf 60—100 siteenu minutê wairojuschees; mehle, smadsenes un nahsis ir sarkanas tapuschas. Mute un wiss slimà lopa kermens un iselpotà dwascha ir karsti; bet slimibas augstakâ stahwoklî pa leelakai dakai kahjas un ausis ir aukstas. Slimais lops wismihlaki sehku seenu jeb salmus ehd, turpreti graudus ne; pehzak nemaz wairs ne-ehd, turpreti, lai gan gruhti un stenoschi, tomehr daudz dsee. Iskahrnijumi reti un zeeti no-eet. Galwenakà sihme ir schi: sirgs stahw behdigs un noguris un gandrihz nekad nenogulstahs un kad tas ari noteek, tad uf loti ihsu laiku.

Kad sirgs ahtri, apgruhtinati un ar atplehstahm nahsim elpo, brihscheem sahpigi klepo, noguris ir un ne-ehd un pa naktim negul, tad jaw war droschs buht, ka sirgs ar kruhschu jeb plauschu aisdegschanos ir saslimis.

Ka jaw teikts, kruhschu un plauschu aisdegschanai ir weeni un tee paschi zehloni un gandrihz weenadi simtomi, tikai slimibas stahwoklis lopa kermenâ ir drusku zitads. Pee plauschu aisdegschanahs ir tikai plauschas sakaituschas jeb aisdegushahs; bet pee kruhschu aisdegschanahs ir ta ahdina, kura plauschu wirspusi un kruhts eekschpusi tapetes wihsigi apklahj, sakaituse jeb aisdegusehs.

Kad plauschas aisdegushahs, tad dwaschoschana loti gruhta; eedwaschoschana dsika un ilga, isdwaschoschana turpreti ihsa; ribas augsti un redzami zilajahs, eeronahs miklis un bessspehzigs klepus un pa nahsim tilkas tek.

Pee kruhts aisdegschanahs ir eedwaschoschana ihsa un isdwaschoschana gara un ilga; ribas elpojot gandrihz nemaz nezilajahs, bet turpreti tukschumi; klepus ir loti reti, tad ari sausis, sahposchs un skansch; nahsu istekas nemaz naw un dwaschoschana stenoscha. Kad uf kruhtim sit, tad sirgs sahpês sten un wairahs, ari nemaz nenogulstahs.

Kad slimiba sawâ dabigâ gahjeenâ uf preekschu eet, tad wina pehz 4—6 deenahm sawu augstako stahwokli sasneeguse; elposchana arweenu beeschaka un gruhtaka, klepus ari masinajees un ehstgriba pawisam nostahjahs, tikai wehl slahpes ir. Azis ir schulganas un dsili eekrituschas, kahjas, ausis un deguns ir auksti, spalwas atspuruschas un krehpju un astes sari weegli kuschkeem isplukzami. Daschu reis kahjas, kruhtis un wehdars nopampst. Bet pee wisahm wahjuma parahdischanahm sirgs nenogulstahs, labi sinadams, ka tad noslahps.

Schihs slimibas ilgums naw naw ihsti noteizams; ar plauschu aisdegschanos sirgs war 10—18 deenas dsihwot, ar kruhts-ahdas aisdegschanos 6—10 deenas. Jr plauschas un kruhts-ahda reisâ apslimuschi, tad ne tik ilgi.

Kad ar scho slimibu apslimuschais lops sahk labotees, tad drudsis nosuhd, dwaschoschana top brihwaka, ribas tà wairs nezilajahs un nahsis tà wairs naw atplehstas.

(Turpmak beigums.)

wehrtees par behdahm, zaur to, ka daschi podrestschiki ne-ismaksa nopelnito naudu, un kad to ari dara, tad papreekschu daudſ deenas welti janostaiga lihdſ ismaksaschanas weetai, kur ari tad dabu wehl ne wisu, bet tik kahdu treschu waj zeturtu daku no nopelnitàs naudas. Wiswairak tas noteekahs uſ linijas gabala, kur podrestſchiks P. uſnehmees ſemes darbus. Daudſ ſtrahdneeku gaida uſ algas ismakſu, kuru iſgahjuſchâ rudenî nopelnijuſchi. Wiſſliktaki pee tam ir tas, ka podreſtſchiks, palikdams ſtrahdneekeem paradâ, neiſdod nekahda pareiſa rehkina. Pa ſeemas ſwehtkeem pats aiſlaidees lapâs, winſch atſtahja ſawâ weetâ ſawu ſirmo, wairak neka 80 gadu wezo tehwu. Schis nu, kà protams, beſ ſkaidra peerahdijuma nekahdas iſmakſas nedara. Bet kad daudſeem no ſtrahdneekeem ta nauda, ko ſchodeen pelna, riht uſturai wajadſiga preekſch ſewis, ſeewas un behrneem, tad wairak neka 200 ſtrahdneeku, to nedabudami 10. februarî mineto „ſirmo tehwu“ apturejuſchi un nelaiduſchi no St. kroga projam, kamehr tas naudu ne-iſmakſa. Wezais P. gan daſchadi nopuhlejees tikt walâ, bet ſtrahdneeki to ſaturejuſchi lihdſ 12. februarim, kur tad to, pawaditu no ſchandarma un leela lauſchu pulka, weduſchi uſ Rigu. Kahdas 15 werſtes preekſch Rigas tos ſaſtapuſchi diwi inſcheneeru kungi, kas uſaizinajuſchi greeſtees atpakaļ, apſolidami iſmakſat nopelnito naudu. Wini paklauſijuſchi un ari teeſcham dabujuſchi paſtes krogâ ſawu peknu. Bet kas lai aiſmakſâ welti notehretàs trihs deenas! Leelaka kahrtiba makſaſchanâ wiſadâ wihſê ſche ļoti wajadſiga. (B. W.)

No Weetalwas. Tautas apgaiſmoſchanas miniſterijas ſkolu Weetalwâ atklahjot, wairak neka 1000 Weetalwas un apkahrtejo pagaſtu ſemneeki noſuhtijuſchi Widſemes gubernatoram pateizibas telegrammu un pee tam luhguſchi winu, lai noliktu pee Wina Keiſariſkas Majeſtetes trona pakahpenehm wiſpadewigako pateizibas juhtu iſſaziſchanu par ſen kahrotàs ſkolas atklahſchanu. Eekſchleetu miniſtris ſcho bija darijis ſinamu muhſu Kungam un Keiſaram zaur wiſpadewigaku ſinojumu, uſ kura, kà tagad eekſchleetu miniſtra palihgs ſenatros Plewe dara ſinamu, Wina Majeſtetei patika ar Paſcha Roku peeſihmet: „No wiſas ſirds preezajos par to.“ (W. G. A.)

Walmeera. Par kahdu ſawadu atradumu Walmeeras aprinkî „Rig. Ztg.“ paſneedſ ſchahdu ſinu: Pehrnâ waſarâ kahda Kokesmuiſchas ſaimneeka ganamais lopu pulks ganijahs pee paſta zeļa meſcha tuwumâ, kad peepeſchi bullis ſahka ſemi pee kahda koka ſaknehm kaſchnat un zaur to darija ganu uſmanigu, kurſch pehz tam, kad welti bij nopuhlejees, lopinu aiſdſiht, pats ſuhnu un ſemi nokaſija un koka apakſchâ atrada audekli eeſeetu paku. Par pakas ſaturu neruhpedamees, gans to aiſneſa uſ mahjahm, kur to eelika ſkapî. Pehz wairak nedeļahm ſaimneeka dehls pahrnahza iſ deenaſta un kad netihſchus runa ſahkahs par paku, tad to attaiſija. Pakâ atrada labu teeſu ſudraba leetu. Saimneeks tahs nodewa muiſchas pahrwaldei, kas par to ſinu dewa brugu teeſai. — Kà dſird, tad preekſch kahda gada pee barona W. un S. iſdarita ſahdſiba un atraſtàs ſudraba leetas wineem tikuſchas noſagtas. Waj nu ſagli tahs leetas ſche paglabajuſchi, lai wehlak tahs nemtu, bet wehlak weetu ne-atraduſchi, jeb ari paſchi jaw krituſchi ſogu rokâ, to ſchim brihſcham newar ſinat.

Kurſemes gubernas prokurors, ſtatsrahts N. A. Mjaſojedows, kà „Ztg. f. St. u. L.“ dſirdejuſe, tapſchot eezelts par Maſkawas apgabala teeſas prokuroru.

Papildu nodokli (20,000 rbl.) no Kurſemes gubernas nodokku waldes 1887. gadam tà iſdaliti uſ Kurſemes aprinkeem:

uſ Dobeles aprinka	. . . .	3000	rbl.
„ Bauſkas „	. . . .	700	„
„ Jaunjelg. „	. . . .	500	„
„ Iluksteš „	. . . .	224	„
„ Grobinas „	. . . .	12,000	„
„ Aiſputes „	. . . .	176	„
„ Kuldigas „	. . . .	800	„
„ Wentspils „	. . . .	1,200	„
„ Tukuma „	. . . .	900	„
„ Talſu „	. . . .	500	„
	kopâ	20,000	rbl.

Jelgawa. Winu ſwehtdeen, lauku draudſei no baſnizas iſejot, redſeju kahdu ſeewinu gauſchi jo gauſchi raudam. Tuwaki dehl winas aſaru eemeſla apjautajotees, dſirdeju, ka wezite baſnizâ apſagta. Sew blakam ta uſ ſehdekla noliku ſe lakatu, muſi un zimdus, — bet, deewkalpoſchanai beidſotees, ta wairs minetahs leetas naw atraduſe. War domat, ka ſala laikâ wezam zilwekam tahds ſaudejums pat weſelibai war daudſ ſkahdet,— un tà tad drahnu nehmejs uſ ſewi nem trihskahrtigu grehku. Schahdus darbus ſwehtâ weetâ paſtrahdadams, tas parahda, ka tam ſirdî naw kriſtigu zilweku juhſmu, bet ka tas peeder pee teem kahrtas laudim, kurus muhſu leelais meiſteris Kriſtus ar pahtagu no Jeruſalemes Deewa nama iſpehra, ſazidams: „Mans nams ir luhgſchanas nams, bet juhs to eſeet par ſlepkawu bedri padarijuſchi!“ (L. Aw.)

Par kahdu kakta adwokatu „D. Lapai“ rakſta no apgabala, kuru iſpauſt wina netura par wajadſigu; ari paſcha zeen. teeſas leetu prateja wahrdu wina nemina, bet noſauka winu par X. Tà tad muhſu zeenigais X. kungs, blakus ſawam amatam nodarbodamees ar prahwu weſchanu, preekſch kahda laika iſdſirdejis, ka wina apkaimê kahdam meſchſargam gadijees mantojums, proti meſchſarga ſeewas pehdigais tuwakais radineeks bija mirdams ſchai atſtahjis diwas mahjas. Ar ſcho mantojumu daſchi tahļaki radi nebija meerâ, un tà iſzehlahs prahwa. Muhſu kakta adwokats peerunaja meſchſargu, lai dodot winam 100 rbl.; winſch gahdaſchot, ka ſchis tikſchot pee abahm mahjahm. Meſchſargs ļoti preezigs, eedod priwat teeſas leetu pratejam 100 rbl. un prahwa teek uſſahkta. Bet tawas behdas! Preekſch neilga laika atnahk pehdigais teeſas ſpreedums, pehz kura meſchſargs no mantojuma nedabu it neka; winam japeemaksa wehl 100 rbl. par teeſas iſdewumeem. Prahwas ſaudejums notizis wiswairak tadehł, ka zeenigais „adwokats“, kà ſlepens adwokats, wiſur pee teeſahm newarejis klaji aiſſtahwet leetas. Meſchſargs jaw tagad atſihſt, ka aplam darijis, ſlepenam „konſulentam“ uſtizedams prahwu, kur winſch ar puſi no iſdotàs naudas buhtu warejis greeſtees pee ihſtena adwokata, kas wina leetu buhtu ari iſwedis zauri. Meſchſarga ſeewa pret zeenigo adwokatu paliku ſe rupja, zaur ko laikam iſzelſees jauna prahwa. — Tà mehs redſam, ka kuram katram labam zilwekam, lai winſch buhtu pat ſwehtakais un deewbihjigakais, newaram uſtizetees prahwu dariſchanâs.

Harkowa. Deenwidus-Kreewijas awiſes ſino, ka piſtoles, ar kuŗahm A. S. Puſchkins un wina pretineeks ſchahwuſchees, ſchim brihſcham atrodotees Harkowâ un peederot Oker-Blomam, kurſch tahs mantojis no ſawa patehwa Tuſchinſka. Ihpaſchneeks eſot tik laipns, ka ik katrs Harkoweetis piſtoles warot apſkatit; tapehz ari pehdejâ laikâ ļoti daudſ Puſchkina zeenitaju apmeklejot Oker-Bloma dſihwokli. Piſtolu ihſteniba teek apleezinata zaur neſchaubigeem dokumenteem.

Iſ Kreſlawkas „Z'gai f. St. u. L.“ rakſta: 6. februarî brauza Baltijas keegeļu fabrikanta Bogdanowitſcha dehls un meita no Kreſlawkas pahr Daugawu uſ mahjahm. Par nelaimi wini nokluwa Daugawâ uſ tahdas weetas, kur ledus bija pahrak plahns. Jauneklis eeluhſtot glahbahs uſ ledus, tad redſedams, ka mahſa ar eejuhgu grima, metahs tai palihgâ, bet noſlihka libdſ. Treſchà perſona iſglahbahs. Jaunawas lihki un ſirgu ne-atrada. Jaunekļa lihki pahrwedot mahjâs wina pamahte tà iſtruhzinajahs, ka nogibba un drihſ pehz tam nomira.

Odeſa. Kà tureenas awiſe ſino, tad 1. febr. pulkſten 3 pehz puſdeenas tika pamata akmens likts Puſchkina peemineklim, kas paſtahweſchot iſ ſtruhglu akas ar dſejneeka kruhſchu tehlu. Pamata akmena likſchana notika ar leelu ſwehtiſchanas iſrihkojumu. Pee ſwehtiſchanas bija klaht ſtarp ziteem kungeem pilſehtas gubernators ekſelenze kontre-admirals Seleny, kà ari Slahwu labdaribas beedribas lozekli. Pehz noturetas deewkalpoſchanas, ko iſdarija tizibas mahzibas profeſors Kudrawzews pee Jaun-Kreewu uniwerſitetes, un pehz pamata akmena apſlaziſchanas ar ſwehtitu uhdeni, kuram (pamta akmenim) bija wirsrakſts: „plazis preekſch Puſchkina ſtruhglu akas“, Kudrawzewa kungs tureja eewehrojamu runu, kurâ winſch norahdija ſtarpibu ſtarp tagadejo Odeſu un to Odeſu, kas bija Puſchkina laikôs.

Iſ Rigas.

Sinas iſ Rigas teeſahm. Rigas hofteeſa pirmdeenu ſtarp zitahm leetahm ari iſſpreeda tahdas, kuras pehz „Rig. Ztg“ atſtahſtam:

Iſ Ilſu muiſchas klehts tika iſſagti wairak maiſu ar linu ſehklahm. Kad klehtî atrada maiſu, kas bij apſihmets ar wahrdu „Salkaln“, tad domas greeſahs uſ minetàs mahjas eedſihwotajeem. Tuhlit iſdarija iſmekleſchanu minetâ mahjâ un iſmeklejot atrada diwus maiſus ar linu ſehklahm un 6 maiſus Salkalna mahjas tuwumâ; ari Salkalna mahjas ſaimneeka dehls, Julijs Ehwelons iſteiza, ka winſch linu ſehklas ſanehmis no walineeka Andreja Wihtola. Wihtols winu eſot uſaizinajis, lai palihdſot linu ſehklas ſagt iſ Ilſu muiſchas klehts, bet winſch ſcho uſaizinajumu eſot atraidijis. Te Wihtols winam eſot praſijis, kur wina tehws turot tukſchus maiſus, uſ ſchahdu praſijumu winſch rahdijis uſ klehti. Nakti winſch tizis no Wihtola modinats, kas winam teizis, ka linu ſehklas eſot iſ Ilſu muiſchas klehts ſadſis un tuwejâ meſchinâ paſlehpis, tad winu uſaizinajis, lai ſagtàs ſehklas palihdſot eeweſt ſehtâ. Eſahkumâ winſch leedſees to darit, bet Wihtols winam eſot draudejis un luhdſees, lihdſ winſch beidſot apnehmees to darit. Tos diwus maiſus linu ſehklu, ko uſ behnina atraduſchi, Wihtols winam dewis par atmakſu, kahdam paradam un par atlihdſinajumu wina puhlineem.

Zehſu ſemes teeſa Julijam Ehwelonam par ſlehpſchanu peeſpreeda 4 mehneſchus zeetuma ſtrahpes. Pret ſcho ſpreedumu Ehwelons pahrſuhdſeja pee hofteeſas un luhdſa ſawâ pahrſuhdſibas rakſtâ, lai ſtrahpes ſpreedumu winam atweeglinot. Hofteeſa apſtiprina Zehſu ſemesteeſas ſpreedumu.

24. aprilî ſon Baſelers kà muiſchas pahrwaldes weetneeks atnahza ar 3 meſchſargeem Laſdekalna meſchſarga mahjâs, lai iſ mahjas iſmeſtu Dahwi Wezoſolu un Sarinu. Pee tam Dahwis Wezoſols un wina ſeewa Sane eſot netikai iſmeſchanai pretojuſchees, bet ari ſon Baſeleru un meſchſargus ar wahrdeem apwainojuſchi. Sane Wezoſols eſot meſchſargus ar karſtu uhdeni aplehjuſe un ſon Baſeleram rokâ eekoduſe. Zehſu ſemes-teeſa peeſpreeda Dahwim Wezoſolam un Sanei Wezoſolam 2 mehneſchus zeetuma ſtrahpes. Pret ſcho ſpreedumu Dahwis un Sane Wezoſols iſnehma pahrſuhdſibu un ſawâ pahrſuhdſeſchanas rakſtâ iſſazija, ka eſot newainigi. Dahwis Wezoſols eſot peedſehris mahjâs pahrnahzis un nolizees gulet. Kamehr winſch gulejis, pee durwim tizis klauwets, ko wina behrni ne-eſot atdariju ſchi, kamehr winu nebija peezehluſchi. Winſch wehl nebija peezehlees, kad jaw durwis bijuſchas uſlauſtas, wairak wihru winam uſbrukuſchi, winu ſaſehjuſchi, pee ſemes noſweeduſchi un kahjahm ſpardijuſchi. Tikai wehlaku winſch dabujis ſinat, ka eſot muiſchas polizija, kas winu gribot iſ mahjahm iſlikt. Winſch eſot ar muiſchas pahrwaldi ſawu kontrakti pagarinajis uſ gadu un tikai wehlak dabujis ſinat, ka zits wina weetâ peenemts, kura eemeſla dehł winſch ſuhdſot par muiſchas pahrwaldi. Suhdſibai par ſpihti wina behrni eſot beſ ſchehlaſtibas iſgruhſti aukſtumâ, wina lopi iſdſihti meſchâ, wina mantiba aiſweſta. Winſch ſchim brihſcham neſinot, kur wina manta atrodotees.

Hofteeſa atzehla ſemes-teeſas ſpreedumu un peeſpreeda tiklab Dahwim, kà ari Sanei Wezoſol diwus mehneſchus areſtes.

Dezembra mehneſi 1886 Rigâ peedſima 545 behrni (278 puiſeni un 267 meitenes), nomira 376 perſonas (191 wihreetis un 185 ſeeweetes) un laulaja 81 pahri. 1885. gada dezembrî ſchee ſkaitli bij 578, 313 un 92.

Sahdſibas. Pee reſtorazijas turetaja Romanowa eelâ Nr. 68, Rigas pilſona Wilhelma Förſtera, naktî ſtarp 13. un 14. februara ſagli uſlauſuſchi pagraba durwis, zaur to eegahjuſchi lokalâ un kaſi uſlauſuſchi, iſ tahs iſſaguſchi 48 rbl. un ſudraba kabatas pulkſteni. — Romanowa eelâ Nr. 74 dſihwojoſcham atwalinatam unteroſizeerim Timotejam Bogokubowam un wina eedſihwneekam, Wahzijas pawalſtneekam kapelmeiſtaram A. Fiſcheram 13. februarî ſtarp pulkſten 7 un 8 wakarâ, kamehr bijuſchi iſgahjuſchi, iſ aiſſlehgta dſihwokļa, zaur pakaļtaiſitu atſlehgu noſagtas daſchadas drehbes, 56 rubļu wehrtibâ.

Sakerti ſagli. 15. februarî Maſkawas Ahrrigas 1. kwartala wachtmeiſtars Faigels apzeetinaja iſ darbnama iſbehguſcho ſaldata dehlu K. K., kurſch turpat bija iſdarijis ſahdſibu. — Aleksandra eelâ Nr. 50 dſihwojoſchais Mahrtinſch Tſchilwa 14. februarî Peterburgas Ahrrigas 3. kwartala pahrwaldê nodewa P. E. un paſinoja, ka tas ap pulkſten 12 puſdeenâ, zaur pakaļtaiſitu atſlehgu eelauſees wina peeleekamâ kambarî, tur noſadſis ſegu un ſwahrkus, kopâ 6 rubļus wehrtibâ, to ſalizis ſaiņi un gribejis aiſeet, tomehr pee tam tizis peeturets. — Zaur polizijas ſlepeno nodaļu 13. februarî, ap pulkſten 7 wakarâ, reſtorazijâ, Gertrudes un Marijas eelu ſtuhrî peetureja nepaſihſtamu jaunu zilweku, pee kura atradahs ſagtas leetas, kà kungu drehbes un ſudraba weenkapſeļa pulkſtens. Pee nopratinaſchanas ſakertais iſteiza, ka eſot Witebſkas gubernas, Reſchizas aprinka, Lauſchas pagaſta ſemneeks B. L. un atſina klaji, ka pee wina atraſtàs leetas 13. februarî ap pulkſten 6 wakarâ noſadſis iſ Zehſu pilſona Wilhelma Bleſs'a ne-aiſſlehgta dſihwokļa, Gertrudes eelâ Nr. 35. (R. P. P. A.)

Sihkumi.

Iſ muhſu weeſigas ſadſihwes.

„Zeribas beedriba.“
Swehtdeenu, 22. februarî ſch. g., pulkſten 10 rihtâ kahrtiga pilna ſapulze.

„Pawaſaras beedriba.“
Swehtdeenu, 22. februarî ſch. g., Rigas Latw. beedribas ſahlê gada ſwehtki ar goda meelaſtu.

„Rigas ſuhrmanu palihdſibas beedriba.“
Swehtdeenu, 22. februarî ſch. g., balle (Wingrolaju ſahlê). Sahkums pliſt. 8 wakarâ.

„Jelgawas Latweeſchu beedriba.“
Swehtdeenu, 1. martâ ſch. g., pulkſten 2 pehz puſdeenas general ſapulze.
Zetortdeenu, 5. martâ ſch. g., pulkſten 2 pehz puſdeenas runas-wihru ſapulze.

„Zehſu Latw. labdar. beedriba.“
Swehtdeenu, 1. marta 1887. g., pulkſten 7 wakarâ teatris, iſrahdihs „Pagaſta nabagu“. Skatu luga ar dſeedaſchanu 5 zehleends no Auſtrina.

„Mahlpils labdar. beedriba“
iſrihkos ſwehtdeenu, 1. martâ ſch. g., gada ſwehtkus ar runahm un dſeedaſchanu, pehz tam balle.

Straupê, 22. februarî ſch. g., teatris, iſrahdihs „Pagaſta nabagu“.

Andſchus un Mikus.

Mikus: Labwakar, Andſch, waj arweenu wehl iſſtaiga preekſchpuſdeenahm muhſu tirgus plazi.

Andſchus: Nu kà tad beſ ſtaigaſchanas.

Mikus: Waj ari ko jauna eſi peedſihwojis.

Andſchus: Maſ ko. Pahrdeweji tagad ſargahs, ka neteek peekerti, wiltotas waj maitatas prezes pahrdobot. Pirmkahrt uſraudſiba ir ſtingraka, un otrkahrt, kad peeker, tad nahk teeſas preekſchâ un noſpreeſti ſodi nahk wehlak awiſês eekſchâ. Un katrs tatſchu baidahs, lai wina wahrds laikrakſtôs netiktu nodrukats kà tahds, kam ſods peeſpreeſts.

Mikus: Te atkal jauns peerahdijums, ka atklahtas teeſas derigas.

Andſchus: Kas par to ſchaubahs. Bet tagad tew paſtahſtiſchu kahdu tirgus atgadijumu, kà man tas tizis paſtahſtits, preekſch kahda laika atpakaļ (zik ilgi, peemirſu praſit) kahda kundſe nopehrk nokautu zuhku uſ tirgus un to mahjâ likuſe pahrneſt, ſahk to ſagreeſt, bet ſagreeſdama atrod, ka gaļa pilna putraimu, ko Wahzeeſchi noſauz par „ſinnig“. Kundſe naw wis kuhtra, bet ar pirkto zuhku atpakaļ uſ tirgu. Eeſahkumâ gan pahrdeweju ne-atrod, bet beigâs tatſchu. Schis leedſahs zuhku atpakaļ nemt, tapehz ka bija ſagreeſta, bet neko nelihdſeja.

Mikus: Waj dſi, tas tik bija gudri! Tà wajadſetu katram darit, kas ſamaitatas prezes uſ tirgu nopehrk. Nes atpakaļ un ſauz pahrdeweju pee atbildibas.

Andſchus: Tew taiſniba.

Tirgus ſinas.

Rigâ, 19. februarî 1887.

Lini turahs zenâ, lai gan pirzeju naw daudſ.

Kanepaji, maſi apgroſijumi.

Kanepes war dabut maſâs partijâs ſchahwetas ſehklas par 103 kap. pudâ; pirzeju maſ.

Linſehklu kronis pa wezam; ekſtra pihkas ſehklas kà arweenu makſa 10 rbl. muzâ. — Lihdſ 10. februarim peeweda 66,052 maiſus, no tam nopakaja 62,390 muzas un 4256 maiſus.

Linſehklu brahkis maſ eewehrots, tomehr par 87½% ſehklahm zenas turahs wehl arweenu ap 154 lihdſ 157 kap. pudâ.

Kweeſchi pahrtikai pirka par 115—130 kap. pudâ, krahjumi maſi.

Rudſi peeſoliti 120 mahrz. ſmagi par 78 kap. pudâ, bet truhſt pirzeju.

Auſas zaurmehrâ dabujamas par 63—64 kap. pudâ, bet no ahrſemju tirgeem nahk ne wiſai labi ſinojumi un tadehł pirzeji atturahs; ſchahwetas-ſehklas makſa 65—67 kap. pudâ.

Meeſchi, preekſch weetigahm wajadſibahm ronahs pirzeju un makſâ par maſakahm partijahm ſtingras zenas. Schahweti 102 mahrz. ſmagi makſâ 82 kap. pudâ, neſchahweti 110 mahrz. ſmagi 80 kap. pudâ.

Deewa-kalpoſchana Rigas baſnizâs.

Swehtdeen, 22. februarî 1887.

Jehkaba baſnizâ:	Spred. pliſt.		10	w.-mahz. Holſt.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera baſnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Dr. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes baſnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Keller.
	„	„	2	mahz. Tilling.
Jahņu baſnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	mahz. C. Walter.
	„	„	6	brn.-dzk. w.-mahz. Bernewitz.
Gertrudes baſnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. A. Walter.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jeſus baſnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Müthel.
	„	„	2	latw. mahz. Bergmann.
Mahrtiņu baſnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Kaehlbrandt.
Tridſween. baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu baſnizâ	„	„	10	mahz. Iken.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 18. februarî 1887.

Papihri.	makſ.	praſija
Pusimperials	9 10	9 13
5% bankbiletu 1. iſlaidums	99½	99⅓
5% „ 5. „	98½	99¼
5% inſkr. 5. aiſnehmums	104	104½
Auſtruma iſnehmums no 1879. gada	99	99⅓
1 5% Kreewu prehm. aiſnehmums	241¼	241½
2 „ „ „ „	234¼	235
Rih-Bolog. dſelſzeļa obl. 2. aiſnehmums	—	—
5% konſol. 1871. gada aiſnehmums	158¾	—
Odeſ. pilſ. hipoteku bankas 5½% obligazijas . .	—	—
Widſemes ſihlu-grahmatas	—	—
Kurſemes „	—	—
Rih.-Bolog. dſelſzeļa akzijas	134½	—
Maſkawas-Brest. dſelſz. akz.	—	—
Dinaburgas-Witebſkas dſelſzeļa akzijas	192½	
Rigas kom. bankas akz.	—	269
Rigas-Dinaburgas dſelſzeļa akzijas	171½	—
Leel. Kreewijas dſelſzeļa akzijas	—	—
Warſchawas-Teresp. dſelſzeļa akzijas	—	—
Baltijas dſelſzeļa akzijas	—	133
Kreew. ſem. kred. 5% ſihlu-ſihmes	158¼	158¾
Gharkowas ſemſ. 6% ſihlu-ſihmes	102	—
Orlas-Witebſkas dſelſzeļa akzijas	—	—

Berlines birſcha.

19. febr. (3. martâ) 1887.		Deenu repreekſch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kaſſa	181.80*)	181.20
„ „ „ „ 100 rbl. uſ mar.	182.—	181.50
„ „ „ „ 100 rbl. uſ apr.	182 50	182.—

*) 1 walſts-marka = 55 kap.

Tendenze preekſch Kreewu naudas papireem: plahna.

Jaunakahs sinas.

Par grahmatu krahtuwehm. Terbatas mahzibas apgabala kurators kahdâ zirkularâ issino, kas pee katras grahmatu krahtuwes dibinaschanas ja-eewehro, kad preeksch tahs grib dabut atkauju. Kuratora kungs raksta: „Kad grahmatu krahtuwe nodomata preeksch skolotajeem un skoleneem, tad winas dibinajums neween top atkauts, bet ari atsihts par wajadsibu. Grahmatu isdoschanu skoleneem preeksch lasischanas ir skolas mahzibu paweizinajums. Tadehk loti jawehlahs, lai katrai lauku skolai buhtu sawa skolenu biblioteka, kaut ari ta buhtu masa. Kad skolâ grib dibinat grahmatu krahtuwi, kas nodomata neween preeksch skoleneem, bet ari ziteem zilwekeem, tad preeksch tahs jaisgahda apgaismoschanas ministerijas atkauja. No sawas puseslabpraht atkauju tahdu atklahtu grahmatu krahtuwu dibinajumus, sem teem nosazijumeem, kas stahw ministera zirkularâ no 12. septembra 1867. g.: 1) ka grahmatu iswehle preeksch atklahtahm grahmatu krahtuwehm ja-isdara tikai ar skolu waldes atkauju; 2) ka laudim grahmatas nekahdâ wihsê ne-atkauj lasit grahmatu krahtuwê paschâ, bet tahs janem lihdsi uz mahjahm; 3) ka grahmatas isdodamas nosazitâs deenâs un stundâs, bet nekad skolu stundu laikâ. Bez eepreekscheja sinojuma apgaismoschanas ministerijai skolâs nekahdas grahmatu krahtuwes nedrihkst atwehrt. Atklahtas grahmatu krahtuwes, kas naw skolas namôs, pehz Wisaugstakâs pawehles no 12. julija 1867. g. noliktas sem eekschleetu ministerijas. Bez grahmatu krahtuwehm skolâs war turet ari grahmatas, ko skoleneem isdalit bez maksas un pahrdot. Bet schahm grahmatahm wajaga buht mahzibu grahmatahm, mahzibu lihdsekleem skoleneem, un wina pahrdoschanu tikai skolai paschai brihw isdarit; priwatzilwekeem naw brihw skolâs turet grahmatas preeksch pahrdoschanas. Preeksch tam wajadsigs eekschleetu un apgaismoschanas ministerijas atkaujas. Wiss, kas te sazits, sihmejahs tiklab uz pilsehtu, kà uz lauku skolahm. Zaur schahdeem raksteem weizina wispahrigu isglihtibu un es no sawas puses tadehk weenmehr esmu gataws, uz augschâ mineto nosazijumu pamata weizinat grahmatu krahtuwu dibinaschanas. Tomehr man eesuhtitôs luhgumu rakstôs grahmatu krahtuwu ihpaschibai un weetigai wajadsibai wajaga buht ussihmeteem."

Odesas Wehstnesis raksta: 26. janwarî, ap pulksten 11 wakarâ, uz 120 werstes no Odesas, deenwid-wakara dselszeła, no Odesas uz Kijewu ar daudz pasascheereem ejoscham ahtrbrauzeenam, starp Satischje un Mordarowkas stanzijahm gandrihz buhtu notikuse breesmiga nelaime, kura tikai zaur sargu un maschinistu tika nowehrsta. Gandrihz stundu eepreeksch brauzeena peenahkschanas pee minetàs weetas, kura atrodahs kluśâ stepê, nepasihstami laundari, tumsâ slehpdamees, schkeenu eekschpusê bija peestiprinajuschi diwus leelus gabalus no wezahm schkeenehm Kahdas minutes eepreeksch brauzeena peenahkschanas dselszeła sargs gahja schkeenes apluhkot un it nejauschi eeraudsija elischko nedarbu. Wezàs schkeenes guleja itin zeeti klaht dselszeła schkeenehm un bij tik stipri peeneedetas, ka strelotschniks ar ahmaru neka newareja eesahkt. Kad sargs patlaban bija pee darba, tad schkeenes nodrindseja un pehz kahdeem ozumirkleem no otras puses tuwojahs schnahkdamais ahtrbrauzeens. Wehl pahri minutes — un breesmas wairs nebuhtu bijuschas nowehrschamas. Sargs kà ahrprahtâ sahka puhst sawâ ragâ, blaut un wehdinat laterneem. Tomehr brauzeens tuwojahs ahtri un palika peepeschi daschas asis no sagatawotàs nelaimes weetas stahwot. Israhdijahs, ka maschinists wehjluktura spigułoscho gaismu bija pamanijis, laidis wakâ alarmes swilpi un schafneri brauzeenu bija ahtri nostruhwejuschi. Schkeenas bija ahtri sataisitas un pehz kahdahm minutehm brauzeens gahja atkal tahlak. Daschi pasascheeri apkehra un skuhpstija asarahm azîs steenu pahrstahditaju un maschinistu un pateizahs teem par isglahbschanu no breesmahm. Pehz tam, kad pasascheeri bija eesehduschees wagonôs un apmeerinajuschees, tad uz kahdas dahmas usmudinaschanu sameta eewehrojamu sumu naudas, kà pateizibas algu maschinistam, steenu pahrstahditajam, schafnereem un kurinatajam, bet sewischki abeem pirmajeem. Par scho atgadijeenu ussahkta ismekleschana.

Berline. Keisariskâ galmâ tagad pilna darbâ ar sagatawojumeem preeksch keisara dsimschanas deenas, kuras swehtischana katrâ sinâ peenems jo plaschu mehru. Seluhgto augsto weesu skaitlis buhs leels. Saka, ka no wisahm leelakahm Eiropas walstim nahkschot ahrkahrtigee suhtitee, pa leelakai daļai waldneeku famikiju lozekli. Tomehr pee wiseem rihkojumeem iseet uz to, lai sirmajam augstajam waldneekam nenotiktu leeli trauzejumi, un tapehz ari keisars pee noturameem galma swehtkeem nems aprobeschotâ mehrâ dalibu

---

Telegrafa sinas.

Peterburgâ, 19. februarî. Kà „Birsch. Wed." dsirdejis, tad tabakas monopola apspreeschanas isnahkums pee finantschu ministra buhschot par pamatu preekschlikumam walstsrahtê.

Berlinê, 18. februarî. Schahs deenas pahrwehleschanâs uswareja brihwprahtigo kandidats Wirchows pret konserwatiwo kandidatu Wolffu un brihwprahtigais kandidats Munkels pret sozialistu Christensenu. Waldenburgâ (Schlesijâ) uswareja nazionalliberals.

Berlinê, 19. februarî. Reichstaga trona runa issaka sawu peekrischanu par pahwesta meerprahtibu. Sihmejotees uz ahrejo politiku trona runa issaka, ka waldiba dsihschotees usturet meeru ar wisahm, bet sewischki ar kaiminu walstim. Schi meeru mihkotaja politika tikschot stuteta, ja reichstags tautas gribu ispildidams, pret katru usbrukumu isleetajot wisus tautiskos spehkus, zaur ko taptu isnihzinata katra schaubischanahs un neustiziba, kas agrakâ tautas weetneeku sapulzê kara spehka sinâ waldijuse. Reichstagam likschot preekschâ agrakos preekschlikumus.

Bukareschtê, 18. februarî. „Ag. Havas" apstiprina wehsti, ka Silistrijas garnisons sazehlis dumpi pret tagadejo Bulgarijas waldonibu un stahsta, ka Warnas un Schumlas garnisoni rihtu eeradischotees Silistrijâ. Domà, ka Schumla peedalischotees lihdz pee sadumposchanahs, bet Warna wehl nogaidischot. Nemeerneeku kustes-schanahs, kà domajams, isplahtischotees tahlak. Silistrijâ esot ap 900 saldatu un ap 2000 reserwistu.

Peschtê, 18. februarî. Budscheta kommisija, pehz tam, kad kara un ahrleetu ministris un juhras spehka preekschneeks bij isteikuschi sawas domas, peenehma waldibas preekschlikumus. Kalnoki sazija, ka ne wis Bulgaru jautajums, kas tagad stahwot otrâ rindâ, bet wispahrigais Eiropas stahwoklis esot tahds, kas radot nedroschibu, tà ka wisas walstes droschibas labad spehkus pawairojot. Kas tik eespehjams, tas tikschot darits, walsti no kara breesmahm sargat. Schim brihscham gan paschu walsts netopot apdraudeta. Jo spehzigak un droschak Austrijas monarkija buhschot sagatawota, wispusigi kahroto meeru aisstahwet, jo wairak esot zeribas, ka karsch nebuhschot.

Sofijâ, 18. februarî. „Ag. Havas" apstiprina sinu, ka wairak Rumanijâ dsihwojoschi Bulgaru wirsneeki (isgahjeji) eeraduschees Silistrijâ un eenehmuschi ar sawu peekriteju peepalihdsibu scho zeetokśni. Waldiba aissuhtijuse uz Silistriju kara pulkus, aplenkt dumpineekus zitadelê.

Ihpaschneeks un atbildoschais redaktors: Ernst Plates.
Otrais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Sludinajumi.

No Doles pagasta waldes

top wisi tee parada deweji kà nehmeji ta nomirusscha Pruhschu pawalstneeka, kurpneeka

Emil Konrad Hahn,

usaizinati sawas prasischanas lihdz **23. martam** sch. g. pee schihs pagasta teesas peenest; wehlaki neweens wairs netaps klausits, turpreti ar parada flehpejeem taps likumigi darits.

Dolê, 19. februari 1887.

Nr. 48. Preekschsehdetajs: **J. Sehja.**

Drihsâ laikâ notiks

loterijas isloseschana

K. A. Oldenburgas printscha behrnu patwehrsmehm par labu.

Leelakais winnests 5000 rbl.
Weens „ 1000 „
„ „ 500 „
Pawisam 281 winnesti.

Biletes pahrdod **D. P. Leontjews**, Kalku eelâ Nr. 22, mainamâ bodê.

Weza sudraba nauda,

1-rublu un pusrublu gabali, teek **par augstakahm zenahm pirkti.** Klahtakas sinas Ernst Plates drukatawâ, pee Petera basnizas.

Masleetoti

Zehsu wahzi

teek **pirkt** mekleti. Adreses nodomas schihs awises ekspedizijâ.

Wilh. Mansfeldt un beedr.

sahrku-magasine,

Aungu- un Petera-basnizas eelu stuhri,

tura uz lehgeri wisadas

sahrku sortes

par lehtakahm zenahm.

Buhwes laikam sahkotees atkal peedahwajam **ugunsdroschas, diwkahrt darwotas**

assaltjumtapapes

3 daschadâs beesâs sortês par muhsu **fabrikas zenahm**, tapat:

akmeņu ogļu darwu,
asfalt- mastiks-jumta-laku,
koka darwu, piki, sweki, sirnisu,
gatawas eljas krahsas, drahtes naglas
un tà tahlak.

Karl Nevermann un beedr.,

Jaumwahrtôs, sem walna. 3

Dsihwojama mahja

ar 2 ehrbegeem un 1 bodes lokalu ir **pahrdodama** Dinamindê, Weesnitzas (Hôtel) eelâ Nr. 7, pee **Glückmann.** 2

Bode

lihdz ar **zepschanas krahsni, dsihwokli** un **dahrsu** ir par **120 rbl. isihrejama** Ahgelskalnâ, Lapu-eelâ Nr. 6, Lehgera eelas stuhri

---

Tschetrlemeschu lobischanas u. sehjas arkli.

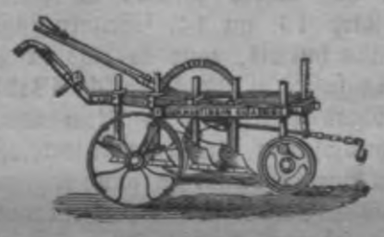

Weenkahrschigs leetaschanâ un konstrukzijâ. Stipris sawâ pagatawojumâ un itin lehts zenâ.

Schis arklis loti palihds pee nosahlejuschas papuwes jeb ahbolinu lauku nolobischanas, kà ari sehtlas apsegschanas.

Tapat peedahwajam pawasaras darbeem:

Ween- un diwjuhgu sweedru arklus, masos un leelos ehrgla arklus, ezeschas, skritulu rullus, semes drupinatajus u. t. pr. peedahwà par leh tahm zenahm

Brahli Martinsoni, Rigâ,

Terbatas eelâ Nr. 8. 6

Seenas pulksteenus,

modinatajus un **keschas pulksteenus, kehdes, atslehgas** un **brelokus,** kà ari **selta** un **sudraba auskarus, broschas, karotes, laulasamos gredsenus,** u. t. pr. peedahwà

L. Rosenthals,

pulksteenu taisitaju meistars,

13, Sinder-eelâ **13.**

Reparaturas, kà ari grubtakee darbi pee pulksteneem, muzikas kastehm un selta un sudraba leetahm teek uz apgalwoschanu isdariti.

100

wisites kahrtes

no 1 rbl. sahkot

peedahwà

Ernst Plates

grahmatu un bilschu drukatawâ un burtu leetuwê Rigâ, pee Petera basnizas.

Luhgschanas un suhdsibas raksti,

kà ari daschadas zitas wajadsigas rakstischanas, ko Augsta Waldischana un likumi atkauj, teek israkstitas, kà ari labi un derigi padomi eeksch teesas leetahm doti, preekschpilsehtâ, Romanow eelâ Nr. 65, pee **P. Bertholda.**

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatupahrdotawâ Rigâ, pee Petera basn., ir dabujama

Kreewu walodas mahzibas grahmata

preeksch

Latweeschu jaunekleem

sagatawota pehz konkursa no **L. M. A. P.**

Maksa **80** kap.

Ernst Plates.

Wisadas koka un **misina instrumentes** teek **lehti** un **labi pahrtaisitas** no instrumentu taisitaja

W. W. Zimmermann,

Skahrnu eelâ Nr. 21, 1 trepi augschâ.

Muhsu

wihnu

noguldinatawas

un

pahrdoschana

par zeeki noteikstahm zenahm,

atronas:

Jelgawâ	pee	F. A. Klein kga.
Leepajâ	„	H. Kurschewitz kga.
Terbatâ	„	A. W. Masing kga.
Rewelê	„	W. Demin kga.
Pernawâ	„	Wold. Dultz kga.
Felinê	„	A. Rosenberg kga (firma J. J. Töpffer u. beedr.).
Walkâ	„	N. Kawalewsky kga.
Wentspilê	„	F. Baumgarten kga.
Zehsis	„	Peter Behr kga.
Salazê	„	Arnold Ore kga.

NB. Weetâs, kur muhsu wihni wehl naw tirgoschanâ, war sem peenemameem nosazitumeem tikt atwehrtas noguldinatawas. 3

Louis Lundmann & Co.,

Rigâ.

Sehjasmuischâ

wehl isrentejami daschadi

semes gabali,

25 puhrweetas leeli, pa daļai eestrahdati, pa daļai lihdumôs. Japeeprasa pee **muischas waldes.** 2

Maschinu fabrika, katlu kaltawa un dselss-leetawa

no

Richarda Pohle, Rigâ,

I. Weischu dambî Nr. 17.

isgatawo **garainu maschinas un garainu katlus,** wisadâ leelumâ, **garainu pumpjus, brandwihna dedsinatawu-, bruhschu-, sahgu dsirnawu-** un **kaulu sudmalueetaises; sahgu asinaschanas-, schkindehweku-** un **tabakas greeschanas maschinas, tahlak kapa krustus, sehtas** un **kehdes, krahsnes, kukuas, plihtes,** wisadus **salaistuisiesamos traukus,** tà kà ari **Frontschu dsirnawu akmenus, Sakschu smilschu** un **gruhbu akmenus.**

Audeklus,

50 olektes leelôs gabalôs, par 350 un 375 kap. gabalâ;

dubult pusaudeklus,

50 olektes leelôs gabalôs, par 450 un 500 kap. gabalâ;

kanepaju audeklus,

67 olektes leelôs gabalôs, par $7\frac{1}{2}$, 8 un $8\frac{1}{2}$ rubl. gabalu;

linu audeklus,

preeksch krekleem, 36 olektes leelôs gabalôs, 4, $4\frac{1}{2}$ un 5 rubl. gab.

peedahwà

P. Lerchendorffs,

Eekschpilsehtas Kalku- un Schkuhnu eelu stuhrî Nr. 13.

Sem labeem nolihgumeem

teek pahrdota no brihwas rokas Illukstes apriinki, kahdas 20 werstes no Dinaburgas, pee leelaka leelzeła atrodoschâ

muischina,

20,558 def. leela, ar wisahm saimneezibas eetaisehm, labahm ehkahm, leelu augłu dahrsu u. t. t. Tuwakas sinas pasneedz Illukstes notariusa publik. kantorî un Woldemar von Riemann kungs Sallongâ. 3

Dampf-Färberei u. chem. Wasch-Anstalt

A. Danziger in Riga

Rigas twaika-pehrwetawa, drukatawa un kemiska masgatawa

no

A. Danziger.

Fabrika: Rewales (sen. Meera) eelâ Nr. 5.

Zeen. publikai sinoju, ka zaur **fabrikas paleelinaschanu** un **labaku eerihkoschanu** man ir eespehjams wisus darbus **ahtraki** un **lehtaki** pagatawot kà lihdz schim:

Wisas **paschu austas** jeb ari **bodes drahnas** teek **wisjaunakâs krahsâs ihsti pehrwetas,** ka masgajot nenopluhk appreteeretas.

Wilna, sawehrpta un nesawehrpta, teek par **wislehtakahm zenahm pehrweta,** bez ka ta saweltos jeb sapinkatos; ja wehlahs, teek ari **schateeretas** no ihsti gaischahm lihdz tumschahm.

Nahtnas dsijas un **kokwilnas deedsini** jeb **schkehri** teek **wisadâs krahsâs** pehz wehleschanahs **pehrwetas.**

Kleitas, galdauti, apleekamee lakati, apakschswahrki teek **apdrukati,** tiklab ar **ekas-,** kà ar **uhdens-krahsu.**

Preeksch **presescha nas, degadeereschanas, welschanas** un **uskahrschanas** teek **drahnas peenemtas** un uz **lehtako** un **ahtrako isgatawotas.**

Rigâ man ir 4 peenemschanas-weetas (bodes):

Eekschrigâ: Skahrnu-eelâ Nr. 2.
Peterburgas Ahrrigâ: leelâ Aleksander-eelâ Nr. 13.
„ „ Rewales (sen. Meera) eelâ Nr. 5, netahl no leelâ pumpja.
„ „ Tehrpatas (senak Kakku) eelâ Nr. 13.
Tukumâ: leelâ Pils eelâ, Hirschfeld namâ.
Zehsis: Leelâ eelâ, Moor namâ, pee **Sollmann** kdses.
Laudonâ: pee **A. P. Klawing** kga. 4

Дозволено цензурою. — Г. Рига, 20. февраля 1887. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.

Дозволено полиціею.